

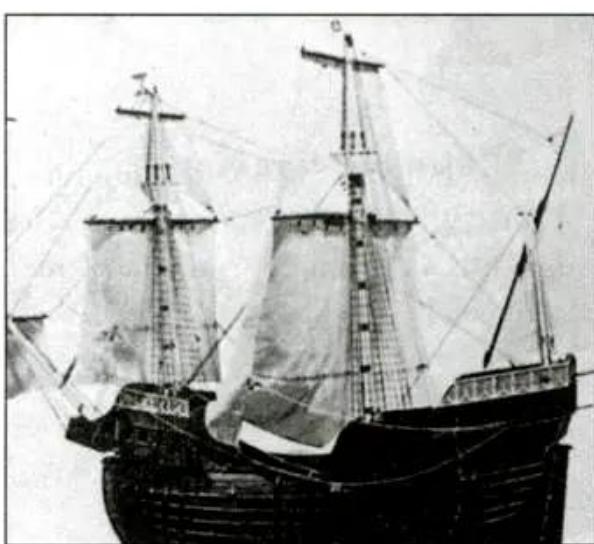
Bài 2

SỰ SUY VONG CỦA CHẾ ĐỘ PHONG KIẾN VÀ SỰ HÌNH THÀNH CHỦ NGHĨA TƯ BẢN Ở CHÂU ÂU

1. Những cuộc phát kiến lớn về địa lí

Từ giữa thế kỉ XV, do yêu cầu phát triển của sản xuất nên các thương nhân châu Âu cần rất nhiều vàng bạc, nguyên liệu và thị trường mới. Họ muốn tìm những con đường biển để sang buôn bán với Ấn Độ và các nước phương Đông. Thế là người ta ra đi, bất chấp mọi hiểm nguy, vượt trùng dương xa xôi với hi vọng tìm được những "mảnh đất có vàng". Quả nhiên, họ đã tìm ra nhiều vùng đất mới mà trước kia họ chưa biết tới.

B. Di-a-xơ đã đi vòng qua điểm cực Nam châu Phi vào năm 1487. Mười năm sau, Va-xcô đơ Ga-ma cũng đi qua đây để đến năm 1498, đã cập bến Ca-li-cút ở phía tây nam Ấn Độ; C. Cô-lôm-bô "tim ra" châu Mĩ năm 1492 và đoàn thám hiểm của Ph. Ma-gien-lan lần đầu tiên đã đi vòng quanh Trái Đất hết gần 3 năm, từ năm 1519 đến năm 1522.

Hình 3 - Tàu Ca-ra-ven⁽¹⁾

Hình 4 - C. Cô-lôm-bô (1451 - 1506)

Những cuộc phát kiến địa lí đã góp phần thúc đẩy thương nghiệp châu Âu phát triển và đem lại cho giai cấp tư sản châu Âu những nguồn nguyên liệu quý giá, những kho vàng bạc, châu báu khổng lồ cùng những vùng đất mênh mông ở châu Á, châu Phi và châu Mĩ.

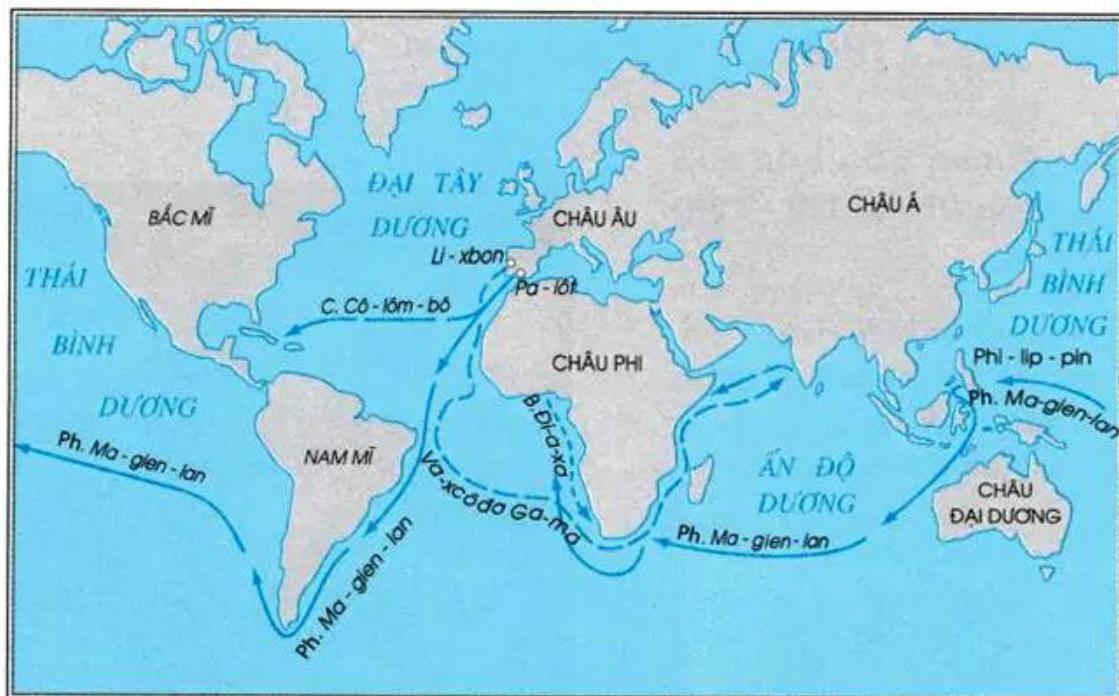
- Nguyên nhân nào dẫn đến các cuộc phát kiến địa lí ?

(1) Tàu Ca-ra-ven : loại tàu có bánh lái, 3 cánh buồm và nhiều bể chèo. Các nhà thám hiểm đã dùng tàu này để vượt đại dương, đến các châu lục.

2. Sự hình thành chủ nghĩa tư bản ở châu Âu

Sau các cuộc phát kiến địa lí, các quý tộc và thương nhân châu Âu ra sức cướp bóc của cải, tài nguyên của các nước thuộc địa mang về châu Âu. Nhờ thế những người này đã giàu lên nhanh chóng.

Họ còn tổ chức bắt hàng triệu người da đen ở châu Phi đem đi bán cho các chủ đồn điền, hầm mỏ ở châu Âu, châu Mĩ làm nhân công. Ở trong nước, quý tộc phong kiến và tư sản dùng bạo lực để cướp đoạt ruộng đất, đuổi nông nô ra khỏi lãnh địa. Hàng vạn nông nô không có ruộng cày cấy, trở thành những người đi lang thang, cuối cùng buộc phải vào làm thuê trong các xí nghiệp của tư sản. Thế là các nhà tư sản đã có được nguồn vốn ban đầu và một đội ngũ đồng đảo những người làm thuê.

Hình 5 - Những cuộc phát kiến địa lí

Nhờ có tiền vốn và công nhân làm thuê, các nhà tư sản ra sức mở rộng kinh doanh, lập các xưởng sản xuất với quy mô lớn, các công ty thương mại và những đồn điền rộng lớn. Các chủ xưởng, chủ đồn điền và những thương nhân giàu có dần dần trở thành giai cấp tư sản. Họ dùng đủ mọi cách để bóc lột đến kiệt quệ sức lao động của những người làm thuê. Đồng đảo những người làm thuê trở thành giai cấp vô sản. Quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa đã được hình thành.

- Quý tộc và tư sản châu Âu đã làm cách nào để có được tiền vốn và đội ngũ công nhân làm thuê ?

- Giai cấp tư sản và vô sản đã được hình thành từ những tầng lớp nào trong xã hội phong kiến châu Âu ?

CÂU HỎI

1. Các cuộc phát kiến địa lý đã tác động như thế nào đến xã hội châu Âu ?
2. Quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa ở châu Âu được hình thành như thế nào ?